

Historische Vereniging Schoonhoven

Jaarverslag 2024

Op de voorzijde de Lopikerstraat, toen (ca. 1915) en nu (2024), deze foto is eerder gebruikt als omslag voor het boekje Toen en Nu dat in december 2024 is uitgegeven ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Het bestuur.....	4
Algemeen.....	4
Communicatie	7
Activiteiten samen met andere organisaties	8
Open Monumentendag 2024 <i>'special edition'</i>	11
Lezingen en de midzomerwandeling.....	12
Schoonhovologie en de geschiedeniswerkplaats.....	13
Archeologie	15
Schoenhove	16
Verslag van de penningmeester.....	17
Verslag van de kascontrolecommissie	19
Contributie	19

Op de voorzijde de Lopikerstraat, toen (ca. 1915) en nu (2024), deze foto is eerder gebruikt als omslag voor het boekje Toen en Nu dat in december 2024 is uitgegeven ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan

Inleiding

Beste leden,

Dank voor jullie steun in 2024. Een mooi jaar waarin we veel activiteiten hebben kunnen ontplooiën en vanwege ons lustrum ook nog hebben kunnen uitpakken met de mooie dikke uitgave 'Toen & Nu'. Het ledenaantal is in 2024 met ruim 20% toegenomen tot (dik) boven de 500 – een ontzettende steun in de rug voor het behoud van Cultureel Erfgoed in de kern Schoonhoven van onze gemeente.

Naast al die mooie activiteiten zijn wij, samen met de omwonenden, in het voorjaar van 2024 in het gelijk gesteld in de rechtszaak voortvloeiend uit de vergunningsverlening voor de uitbouw van "de Waag". Ook daarbij heeft u in grote mate uw steun (en later ook blijdschap) uitgesproken.

"Alive and Kicking" zou het motto van onze vereniging van 2024 kunnen zijn geweest. Maar het levend houden van onze vereniging vraagt een serieuze inspanning die nu drukt op een beperkte groep (vergrijzende) vrijwilligers. Ben je nog fit en wil je iets doen, meld je bij het bestuur, vele handen maken licht werk.

Dan houden we samen de vereniging "Alive" en kunnen we ons kostbare erfgoed blijven beschermen en promoten.

Voor nu veel leesplezier gewenst en tot ziens op de ALV!

Jeroen Patijn, voorzitter
Maart 2025

Bestuurlijk jaarverslag 2024

waarin opgenomen activiteiten tot maart 2025

Het bestuur

Het bestuur bestond in 2024 uit 7 personen, Jeroen Patijn (voorzitter), Peter van der Zwaal (secretaris), Ton de Vaal (penningmeester), Marco Oudshoorn (Open Monumentendag), Ben Peltenburg (werkgroep Archeologie), Hans Fokker (Facebook, Collectie van der Kop) en Herman Groot-huis.

Het bestuur is in 2024 acht keer bijeengewees.

▪ Rooster van aftreden

Het rooster van aftreden is aangepast. Tot in de loop van 2024 werd er in het huidige bestuur vanuit gegaan dat iemand statutair maximaal drie periodes van 3 jaar bestuurslid kon zijn. Op zoek naar de geschiedenis van de vereniging voor een stukje over het 50-jarig bestaan vonden we een rooster van aftreden van 10 of 15 jaar geleden waarbij men uitging van een andere interpretatie van de statuten. Het draait om de interpretatie van artikel 8, 5e lid van de statuten. Daarin staat *Bestuursleden worden benoemd voor een periode van maximaal drie jaar. (...) De bestuursleden treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster aftredend bestuurslid is ten hoogste driemaal onmiddellijk herbenoembaar*. Het huidige bestuur ging uit van drie bestuurstermijnen, dus in totaal 9 jaar. Maar nu we de statuten nog eens goed hebben gelezen, blijkt het dus anders te zijn. Het gaat om drie herbenoemingen, na de eerste termijn, dus in totaal 12 jaar. Op grond daarvan hebben we het rooster van aftreden herzien

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 Jeroen Patijn, voorzitter				1 ^e		2 ^e				3 ^e		
2 Peter van der Zwaal, secr						1 ^e				2 ^e		
3 Ton de Vaal, penningmr						1 ^e			X			
4 Marco Oudshoorn					1 ^e			2 ^e				
5 Hans Fokker						1 ^e			X			
6 Ben Peltenburg							1 ^e			2 ^e		
7 Herman Groothuis												

In het rooster van aftreden is aangegeven wanneer bestuursleden benoemd zijn en of er sprake is van een herbenoeming. Bij de afloop van dit bestuurlijk jaar is de bestuurstermijn van de voorzitter afgelopen. Ton de Vaal en Hans Fokker hebben aangegeven terug te willen treden. Herman Groothuis heeft aangegeven de portefeuille van penningmeester op zich te willen nemen. Het bestuur draagt Ben Peltenburg voor, voor een 2^e herbenoeming

Algemeen

▪ De ontwikkeling van het ledental

Aan het begin van 2024 had de vereniging 429 leden, in de loop van het jaar is het aantal leden gegroeid. Op 31 december hadden 517 leden hun contributie betaald, een toename van ruim 20%. Begin januari was er een aantal opzeggingen en aanmeldingen zodat we het jaar met 523 gestart zijn.

▪ De subsidieaanvragen

In 2024 is bij de gemeente Krimpenerwaard een verzoek gedaan bij te dragen aan de activiteiten die de vereniging in 2025 wil organiseren

(archeologie, schoonhologie, Scoenhove, lezingen en de open monumentendag). Voor de activiteiten van de vereniging is voor 2025 een bedrag toegezegd van € 6.650.-

▪ De Jan van Beaumontpenning en de restauratieplaquette

Een kleine commissie bestaande uit Ad de Vaal, Leen Ouweneel en Cristel Stolk (Streekarchief Midden-Holland) hebben in de loop van 2024 Leo de Kluijver voorgedragen als ontvanger van de Jan van Beaumontpenning. In het de voordracht noemt de commissie Leo's *'buitengewone inspanningen om de Schoonhovense historie voor*

een breed publiek en op verschillende manieren toegankelijk te maken' en verwijst naar diens artikelen, boeken en diens bijdrage aan het tijdschrift Scoenhove. Op 18 december werd de penning aan Leo de Kluijver (links op de foto) uitgereikt door oud-burgemeester Dick de Cloe (rechts op de foto; foto Rob Glastra)

▪ ANWB borden

De ANWB borden op de monumenten in de gemeente Krimpenerwaard worden nog één keer vervangen. De gemeente heeft de verschillende historische verenigingen verzocht om de aanwezige borden te controleren. Ook als dat nodig wordt geacht een voorstel te doen voor plaatsing van een

bord op een locatie waar nog geen bord aanwezig is. Een team van twee personen (Hans Fokker en Ad de Vaal) heeft de controle uitgevoerd. Waar

nodig zijn verbeteringen in de teksten op de borden voorgesteld en is een voorstel gemaakt voor plaatsing van nog eens 12 borden. De voorstellen zijn door de gemeente goedgekeurd.

Vervolgens is op verzoek van de gemeente door het team, aan de eigenaren van de objecten waar nog niet eerder een bord was geplaatst, toestemming gevraagd om een bord te plaatsen.

Op de borden is een QR-code aangebracht. Als deze code wordt gescand wordt achtergrondinformatie over het object getoond. De teksten hiervoor zijn onder meer door oud deelnemers aan de cursus Schoonhologie en oud deelnemers aan de geschiedeniswerkplaatsen geschreven. (De teksten zijn geschreven door: Mieke de Haan, Annemieke de Haan, Willy van der Kolk-Schepman, Huib Sacré, Paul Beetsma, Frederique van Nooten, Arjan van der Wal, Robert Hoek, Huib Geuze, Cees Gouwens, Menno Krijgsman, Leen Ouweneel en Ad de Vaal.)

▪ 50-jarig bestaan

In maart 1974 kregen de eerste statuten van de Historische Vereniging Schoonhoven koninklijke goedkeuring. Wij gingen ervan uit dat de vereniging dus in 1974 opgericht was. In ons bescheiden archief was daarover ook niets anders te vinden. Een van ons verzuchtte 'we weten meer over Jan van Blois dan over

onze eigen vereniging'. Tot Paul van Ipenburg reageerde op een stukje in een nieuwbrief. Het bleek dat de vereniging al in 1973 opgericht was maar dat de formaliteiten pas een jaar later verricht waren. Een jaar te laat dus stonden we in december stil bij het 50-jarig bestaan van de HVS.

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan maakte Jeroen Patijn een boekje waarin 50 historische foto's van Schoonhoven staan waarnaast telkens een foto staat die in 2024 genomen is vanaf hetzelfde punt zodat de verschillen duidelijk worden.

▪ De relatie met de gemeente

In het voorjaar ontvingen wij het goede nieuws van de rechtbank Den Haag dat de vergunningsverlening voor de uitbreiding van de Waag niet correct was doorlopen. Daarop heeft de gemeente besloten de reeds verstrekte omgevingsvergunning in te trekken en niet verder te procederen. Wat ons betreft het enig mogelijke juiste besluit. Daarmee is dat dossier voorlopig gesloten, al blijven er plannen op die locatie om iets te doen.

Ook is er door de gemeente ingegrepen bij de kersenboomgaard bij de Hem. Daar hield de uitbater zich niet aan de in de vergunning opgedragen voorwaarden. Inmiddels is de boomgaard buiten bedrijf. Om te voorkomen dat de boomwortels schade aanrichten aan het in de grond aanwezige archeologisch monument zullen de bomen binnenkort gerooid (moeten) worden.

Nieuwe woningbouwlocaties

Hoog in onze aandacht staat de aanwijzing van nieuwe woningbouwlocaties in onze gemeente. Voor Schoonhoven is er sprake van een tweetal "greenfield" locaties; het Hofland en Schoonhoven-West. Wij begrijpen de maatschappelijke druk om meer woningbouw te realiseren. En wij vinden ook dat er gezamenlijk moet worden gekeken waar we dat het beste kunnen doen. Echter, er zijn gebieden zoals het Hofland die door eerdere raadsbesluiten steeds beschermd en maagdelijk zijn gebleven. Alleen maakt die eerdere bescherming dat ze steeds begeerlijker zijn geworden voor projectontwikkelaars.

Wij verwoorden naar de gemeente en naar de provincie steeds de volgende standpunten.

- a. We begrijpen de maatschappelijke noodzaak voor woningbouw en willen daar ook actief in meedenken.
- b. Er is nog voldoende voorraad aan locaties om te kunnen bouwen, pak die eerst aan.
- c. Focus op het aankopen en herontwikkelen van het industriegebied in Schoonhoven-Noord; zo nodig met hogere bebouwing.
- d. Als hierna nog steeds ontwikkelruimte nodig is zoek ze dan in Schoonhoven-West, de verkaveling aldaar is bijzonder maar niet uniek.
- e. Bescherm het unieke Hofland permanent, wij zullen op geen enkele wijze meewerken aan bebouwing van het Hofland en alle middelen aanwenden om ontwikkeling van dat gebied te voorkomen.

Kortom, voldoende thema's om ook in 2025 met de gemeente te bespreken. Waarbij overigens aangetekend moet worden dat de gesprekken met College, Raad en ambtenaren steeds in goede orde en met respect voor elkaars belangen gevoerd worden.

▪ De beleidsambities

In 2023 hebben we de leden onze vijf beleidsambities voor de komende jaren gepresenteerd. Het gaat hierbij niet een activiteitenplan maar om lange-termijndoelen.

Hieronder geven we kort de stand van zaken weer op de vijf ambities.

De eerste ambitie is Over drie jaar hebben we een 'cultuur-historische thuisbasis'. Op dit punt hebben we geen vorderingen gemaakt. Medegebruik van het vm. Dienstencentrum dat verbouwd wordt tot bibliotheek heeft nog steeds onze voorkeur, maar het gebouw is eigenlijk al te klein voor de bibliotheek zodat er voor ons weinig over zal blijven.

De tweede beleidsambitie is 'over drie jaar zijn nog meer leden van de HVS actief'. Wij constateren dat de inzet van de leden bij de opzet van

Schoonhologie en de werkplaatsen en als auteur van Scoenhove toeneemt, daarnaast neemt het aantal betalende leden en Facebooksympathisanten toe. Ook zien we een toename van het aantal donaties.

De derde ambitie is 'de HVS blijft de komende jaren een breed publiek bedienen'. Wij merken dat we erin slagen een groeiend publiek te bereiken door in Scoenhove laagdrempelige historisch relevante verhalen op te nemen.

De vierde ambitie betreft de monumenten: over drie jaar staan monumenten nog sterker in het vizier.

Wij proberen dat te realiseren in de gesprekken met de gemeente, er is bijv. een update voor de ANWB-borden aangeleverd.

En tot slot, **de vijfde beleidsambitie** is 'de HVS blijft de serieuze gesprekspartner van de gemeente'. Onze inspanningen op dat terrein zijn hiervoor aan de orde gekomen in de paragraaf 'relatie met de gemeente'.

Communicatie

▪ De nieuwsbrief

In 2024 zijn 15 nieuwsbrieven aan de leden verzonden. Bijna alle nieuwsbrieven kunnen digitaal verzonden worden. Er zijn 10 leden die een geprinte versie ontvangen.

▪ Website

Webmaster Ger van de Lagemaat heeft in 2024 er weer voor gezorgd dat de lezingen aangekondigd werden, de nieuwsbrieven en de nieuwste Scoenhove gedownload konden worden. In 2025 zal de rubriek publicaties omgebouwd worden tot een (bescheiden) digitale bibliotheek.

▪ Facebook

Sinds 2015 is de HVS ook op Facebook actief en is Hans Fokker de eerste moderator. Het gaat om de besloten groep *Historische Vereniging Schoonhoven* waar een aanvraag voor lidmaatschap wordt goedgekeurd. Afgelopen jaar zijn we van 750 naar ruim 900 leden gegroeid. Zij komen ook van (ver) buiten Schoonhoven. Gemiddeld een derde van de leden bekijkt nieuwe berichten binnen enkele dagen. Het meest bekeken bericht ging over het jubileum fotoboek 'Toen & Nu'. Leden kunnen niet zelf berichten starten maar wel reageren op berichten die door de HVS worden geplaatst. Het doel is een gezellige groep te zijn met een gedeelde belangstelling.

In 2024 werd Facebook weer gebruikt voor aankondiging van activiteiten en sommige aanverwante activiteiten. Daarnaast was het een manier om historische (beeld)materiaal uit eigen archief te delen en te herinneren en om historisch besef aan te wakkeren en te vergroten. Soms werd het kanaal gebruikt om informatie aan de leden te vragen.

Hans Fokker startte in 2024 series met aangepaste verhalen uit edities van de *Historische Encyclopedie Krimpenerwaard*, aangevuld met beelden. Onderwerpen waren: *De Spreekende Esel*, *Beelden van middenstanders en andere oud-Schoonhovenaren* (in 4 delen), *Crimineel recht in Schoonhoven* (in 5 delen) en *De Havenkazerne* (in 7 delen).

Evenementen zoals de tien maandelijks lezingen werden hier ook aangekondigd. Bij het verschijnen van elke nieuwe *Scoenhove* werden enkele pagina's hieruit op Facebook gepubliceerd.

Activiteiten samen met andere organisaties

HOP Schoonhoven

De Historische Vereniging Schoonhoven geven met het Streekarchief Midden Holland en de Bibliotheek Krimpenerwaard vorm aan de HOP Schoonhoven. Het Historisch OntmoetingsPunt biedt een collectie studiemateriaal in het gebouw aan de Spoorstraat. Daar is ook de Schoonhovense van na de Tweede Wereldoorlog Courant te raadplegen. Verder organiseert de HOP lezingen en activiteiten. In 2024 waren dat 5 lezingen.

- 'AZS Meubelen' door Aart Zwijnenburg - 67 bezoekers
- 'Familieverhalen: de kunst van het herinneren' door Dick van den Berg - 25 bezoekers
- 'Sam van Deventer en het echtpaar Kröller-Müller' door auteur Ariette Dekker (in samenwerking met het Zilvermuseum Schoonhoven) - 30 bezoekers
- 'De watertoren van Schoonhoven' door Leen Ouweneel - 35 bezoekers
- En het schrijversbezoek van Martin Hendriksma over zijn boek 'De Rijn, biografie van een rivier'

Verder was er op acht ochtenden een film te zien over een historisch onderwerp.

In samenhang met de lezingen waren er drie tentoonstellingen, over AZS Meubelen, fotoportretten uit de collecties van het Streekarchief Midden-Holland en over de watertoren van Schoonhoven.

Open Joodse huizen / Huizen van verzet 2024

Op zaterdag 4 mei vond de derde editie plaats van Open Joodse Huizen – Huizen van Verzet Schoonhoven in de gemeente Krimpenerwaard, de organisatie was in handen van de HVS en de HOP. Met de medewerking van betrokken bewoners, sprekers, gastheren en gastvrouwen waren deze dag acht locaties te bezoeken waar verhalen werden verteld over joodse burgers, inwoners die in verzet kwamen en verzetsdaden die in de stad plaats hadden. Ook het gebouw van de voormalige synagoge, waarin tegenwoordig een juwelierszaak is gevestigd, was te bezichtigen.

Verhalen

Gedurende de dag werden maar liefst 625 bezoeken afgelegd in de zes particuliere woonhuizen, de twee locaties in de straat vlak bij het oorspronkelijke woonhuis en in de voormalige synagoge. In het woonhuis aan de Dam 5 deelde erfgoedonderzoeker Melina Boersma haar zoektocht naar de schaarse sporen die de jonge broers Morisco achterlieten op hun vlucht voor de nazi's. Iets verderop, aan Oude Haven 7, liet Hans Fokker van de Historische Vereniging Schoonhoven de vele bezoekers kennis maken met onbekende verhaal van de families van Leeven en Rhoer. Nazaat Paul Denekamp was te gast in Petit Café Tol10 om te vertellen over zijn voorgeslacht en haar lotgevallen. Schoonhove-naar Otto Ooms herdacht in hun geboortehuis aan de Koestraat de broers Jan Wernard en Gerrit van den Bergh, die zich al vroeg in de oorlog aansloten bij verzetsgroep De Geuzen, maar dit niet overleefden. Hierbij was een kleinzoon van één van de verzetsmannen aanwezig.

Huizen

Niet alleen stelden bewoners hun huis open voor de belangstellenden; sommigen van hen vertelden zelf het verhaal van de eerdere bewoners. Zo herinnerde Will Vialle in zijn huis aan de Albrecht Beijlinggracht de familie Schenk. Deze familie woonde hier van 1889 tot het voorjaar van 1943, toen ze zicht moesten melden voor transport en niet lang daarna werden vermoord in Sobibor. Aan de Haven vertelde bewoner Herman Groothuis over de familie van Beem die hier tussen 1854 en 1880 – de bloeiperiode van de joodse gemeenschap in Schoonhoven – woonde. Heiman Meijer van Beem was godsdienstleraar van de gemeente. Samen met het streekarchief had Groothuis uitgezocht wat er in de volgende eeuw van zijn kinderen en kleinkinderen was geworden. Ook hier waren nazaten aanwezig.

Verzet

In het voormalige drukkerijpand aan de Lange Weistraat, nu een woonhuis, vertelde stadsgids Joke Kornet over de spectaculaire overval op de Schoonhovensche Courant in april 1944. Bezoekers kregen hier een reproductie van de illegale gedrukte krantenpagina's mee. Het laatste verhaal van de dag werd verteld in de bibliotheek. Dit verhaal over David Granaat was zowel een joods als een verzetsverhaal. Deze joodse medicus uit Amsterdam nam in de oorlogstijd onder een valse naam de praktijk waar van de Schoonhovense huisarts Antvelink. Samen met zijn niet-joodse echtgenote nam hij ook nog een onderduikkind op. Granaat overleefde de oorlog en keerde erna nog een paar keer terug naar Schoonhoven om de familie Antvelink te bezoeken.

Vanwege de overweldigende belangstelling waren alle woonkamers drukbezocht en vaak zelfs stampvol. Dit gold ook in de grote woonlocatie aan de Lange Weistraat, waar ruim 60 mensen een plekje zochten. De bijeenkomsten in de bibliotheek Schoonhoven werden bezocht door respectievelijk 72 en 94 mensen, waardoor elke stoel in het pand bezet was. De

bezoekers kwamen niet alleen uit Schoonhoven zelf, maar ook uit omliggende gemeenten en vele andere plaatsen uit Nederland.

De derde editie van Open Joodse Huizen- Huizen van Verzet Schoonhoven werd georganiseerd door het Historisch OntmoetingsPunt Schoonhoven (het samenwerkingsverband tussen de Historische Vereniging Schoonhoven, het Streekarchief Midden-Holland en de Bibliotheek Schoonhoven) onder de vleugels van het Nationaal Holocaustmuseum.

Ad de Vaal, februari 2025

Stichting Behoud Cultureel Erfgoed Schoonhoven

De SCBES is een zelfstandige stichting die in het verleden cultuurhistorische activiteiten heeft ondersteund. Voorzitter, secretaris en penningmeester van de HVS vervullen dezelfde functie in het bestuur van de SBCES. In de SBCES worden de materiele bezittingen ondergebracht. Het laatst verkregen bezit uit 2022 betreft de [collectie schilderijen](#) van Han (1901-1934) en Ad van der Kop (1903-1963).

In 2024

Dit jaar werden opnieuw drie werken van Han van der Kop gerestaureerd, met steun van Het Rivierenlandfonds. In mei/juni werd de palletexpositie in de Chocoladefabriek in Gouda ingericht met een deel van in het Streekarchief opgeslagen tekeningen van Han van der Kop.

De expositie kreeg in september een vervolg in de Hoge Vierschaar met de expositie 'Leven en werk van Han van der Kop. Zijn verhaal, zijn tekeningen, zijn schilderijen'. Vier weken lang waren de meeste schilderijen van Han daar te zien, aangevuld met tekeningen en andere voorwerpen uit het archief. Voor de eerste keer volledig ondersteund met zijn levensverhaal. Er kwamen ruim 750 bezoekers af op de expositie in Schoonhoven en er waren alleen lovende woorden te horen.

Verder werd tijdens deze expositie een start gemaakt voor de veiling van werken van Ad van der Kop, door bezoekers te laten kennismaken met de schilderijen die de stichting van plan is af te stoten.

Hans Fokker, februari 2025

1903-1934
**Leven en werk van
Han van der Kop**

**'Zijn verhaal,
zijn tekeningen,
zijn schilderijen'**

**Expositie in de
Hoge Vierschaar**

Onder het stadhuis in Schoonhoven

31 augustus t/m 15 september

zaterdag van	11.00 - 16.00 uur
zondag van	13.00 - 16.00 uur
woensdag van	13.00 - 16.00 uur

Gratis toegang

Open Monumentendag 2024 'special edition'

De HVS had dit jaar extra uitpakkt op de jaarlijkse Open Monumenten Dag op zaterdag 14 september. Het thema was dit jaar 'Routes, Netwerken en Verbindingen'. Op de Stenenbrug voor het Stadhuis diverse oude voertuigen opgesteld. Onder andere een T-Ford, een oude vrachtwagen van het transportbedrijf Koolwijk, oude tractoren, motoren, een 'antieke' bus en een Asquith Mascot Ford Model B. Met de bus konden rondritjes gemaakt worden, waar dankbaar gebruikt van gemaakt werd. In een pagodetent waren op een grote monitor oude foto's te zien zijn van vervoersmiddelen uit begin vorige eeuw in het straatbeeld van Schoonhoven, zoals hondenkarren, koetsen, schepen en speciale aandacht voor de spoorlijn tussen Schoonhoven en Gouda die tussen 1914 en 1942 bestond. Ook staat er een maquette van het oude stationsgebouw. Deskundige uitleg wordt gegeven door Jeroen Patijn. En IJsbrand Verveer ontbrak niet met zijn stand vol oude boeken en kaarten van Schoonhoven. Bij de infostand van de HVS was de speciale OMD-uitgave van ons blad de

'Schoenhove' voor niet-leden gratis af te halen. Door de ligging aan de Lek is Schoonhoven altijd een knooppunt geweest van routes en netwerken. Om 12.00 en 13.00 uur waren er stadswandelingen vanaf de Stenenbrug met aandacht voor gebouwen, bruggen en routes en bezochten we een beurtschip uit 1925 dat speciaal die dag in de Noodhaven bij Buiten de Veerpoort was afgemeerd. En ook dit jaar was weer het letterlijke 'Hoogtepunt' de beklimming van de Toren van de Bartholomeuskerk. Velen maakten van die gelegenheid gebruik.

Om 11.15 uur onthulde wethouder Wisja Pannekoek een gerestaureerd houten verkeersbord aan de Haven, hoek Voorhaven Het oorspronkelijke bord is in de jaren dertig van de vorige eeuw ontworpen door Stadsarchitect Died Visser. Deze restaura-

tie is uitgevoerd door leerlingen van het Schoonhovens College.

De gehele dag was in de Hoge Vierschaar de expositie over het Leven en Werk van de kunstenaar Han van der Kop (1903-1934) te bewonderen. Het was de meest uitgebreide en informatieve expositie ooit over deze unieke en tragische collectie. Zie ook www.collectievanderkop.nl Van 10.00 tot 16.00 uur waren er ook veel Monumenten geopend voor bezoek.

Marco Oudshoorn, februari 2025

Lezingen en de midzomerwandeling

Het is altijd weer een uitdaging om goede inleiders te vinden die een onderwerp aan de orde stellen dat ook betrekking heeft op Schoonhoven. In 2024 lukte het om voor de leden en belangstellenden 10 lezingen organiseren.

De afbeelding hiernaast verwijst naar de lezing die Mariëlla Beukers in april

verzorgde over het verbouwen van wijndruiven bij het kasteel van Schoonhoven. Het was een bijzondere avond mede doordat de avond met een wijnproeverij werd afgesloten. Er werden wijnen geschonken van druivenrassen die ook in de middeleeuwen in deze omgeving verbouwd zouden kunnen zijn.

Naast de lezingen konden leden en belangstellenden dit jaar weer de midzomerwandeling meelopen. Dit jaar werd deze op 21 juni verzorgd door René Kappers, hij liet ons (uiteraard!) de zilverstad zien en eindigde met een drankje in de Veerpoort.

januari	Willem de Blécourt - Heksen, tovenaars en genezers
februari	Ineke de Ridder - Verduurzaming monumenten
maart	Ad de Vaal - Fonteynkoeck
april	Mariëlla Beukers - Wijnbouw in Schoonhoven
mei	Raphael Smid - De Koude Oorlog in Schoonhoven
juni	Leny Crins-Probst - Krijgsgevangen in WO2, o.a.. uit de Krimpenerwaard
juni	Mid-zomerwandeling olv. René Kappers
september	Siety Meijer - Jan Blanken
oktober	René Kappers - De geboortepapieren van Schoonhoven.
november	Sander Wassing - Eendenkooien in de Krimpenerwaard
december	Jeroen Patijn – Oude foto's van Schoonhoven

Schoonhologie en de geschiedeniswerkplaats

Schoonhologie

In 2024 hebben 20 deelnemers de cursus Schoonhologie gevolgd. Dezelfde onderwerpen als eerder jaren kwamen aan de orde, maar er waren wel nieuwe docenten actief, die -uiteraard- ook de inhoud aanpasten. Naast Ben Peltenburg verzorgde Magda Magnée de les archeologie. In 2023 had Huib Sacré de les economie al van Ad de Vaal overgenomen. De andere lessen werden verzorgd door Leen Ouweneel (politieke geschiedenis), Rene Kappers (stadrechten en de Zilverstad), Leo de Kluijver (religieuze geschiedenis en de Grote Kerk), Ad de Vaal (militaire geschiedenis), Jeroen Patijn (de ruimtelijke ontwikkeling van de stad) en Cristel Stolk (streekarchief). Aan het eind was er een stadswandeling onder leiding

van Rob van den Berg, waar de deelnemers in tweetallen stukken van de geschiedenis van de stad vertelden.

Op zaterdag 13 april werden de certificaten uitgereikt. (foto hierboven).

Een aantal cursisten had de taak op zich genomen als gastheer (gastvrouw) op te treden. Zij hebben in de tafels en stoelen de bibliotheek klaargezet en in de avond hebben zij de deelnemers en de docenten welkom geheten en waar nodig vragen opgepakt.

Geschiedeniswerkplaats Water

De geschiedeniswerkplaats water werd gehouden op de maandagen in de bibliotheek van 16 sept 2024 tot en met 14 oktober. Het verschil met de cursus Schoonhologie is dat van de deelnemers aan de werkplaats een (klein) eigen onderzoek verwacht wordt. De inleidingen zijn vooral een inspiratiebron voor het eigen onderzoek.

Er was een gevarieerd programma van sprekers en onderwerpen.

- Beurtvaart en dienst naar Rotterdam door IJsbrand Verveer
- Muskusratbestrijding door Maarten Wiegeraad
- Inpoldering van de Lopikerwaard door Willem Scholten
- Waterbeheer en -huishouding door Leen Ouweneel
- Bronnen m.b.t. waterstaatgeschiedenis door Willem Scholten
- Veerdienst van Schoonhoven door Erik van Toor

Verder is de drinkwaterfabriek van Oase bezocht.

De laatste avond werd verzorgd door de cursisten zelf, zij presenteerden een gevarieerd aantal onderwerpen: de Bo(t)tersloot, Grote Kerkvliet, IJs, Sluizen, Transport over water en Veren. Op de afsluitende bijeenkomst op zaterdag 9 november werd een stadswandeling georganiseerd naar

het Wonder van Schoonhoven (afbeelding hierboven) en naar de (verdwenen) Beregracht. De stadswandeling werd bij Belvédère afgesloten. De werkplaats water was een zeer geslaagde cursus m.n. doordat zowel de sprekers als de cursisten met veel enthousiasme hun (opgedane) kennis deelden.

Een aantal van de onderzoeken zal worden verwerkt in de eerste Scoenhove van 2025.

Minicursus voor medewerkers van de gemeente

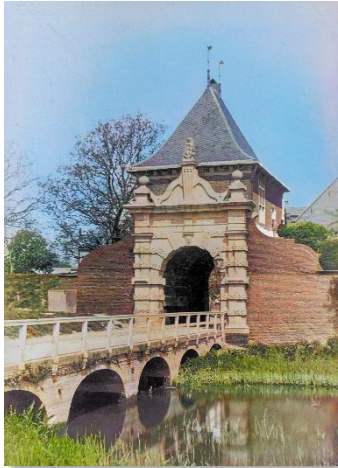
In de maanden mei en juni is voor medewerkers van de gemeente Krimpenerwaard een korte introductie verzorgd over de geschiedenis van Schoonhoven, een mini-cursus Schoonhovologie. Drie docenten Schoonhovologie (Jeroen Patijn, Ad de Vaal en Rene Kappers) verzorgden in lunchtijd een les, twee ervan online, de derde 'hybride' (online en op locatie). De cursus werd afgesloten met een wandeling door Schoonhoven onder de leiding van Leen Ouweneel.

Vanuit de gemeente heeft een tiental mensen deelgenomen.

Marc Schmeets en Peter van der Zwaal

Archeologie

De brug voor de Veerpoort

In het jaarverslag over 2023 berichtte ik al over het onderzoek dat plaatsgevonden heeft bij de brug voor de Veerpoort. De uitkomsten van dit onderzoek zijn in oktober gepresenteerd aan de raad waarbij opties lagen voor herstel en zichtbaar maken van de brug.

In de opties die voorbijkwamen kon keuze gemaakt worden om de beschadigde boog te herstellen en weer af te dekken met straatwerk, maar ook het zichtbaar maken van de gehele brug. Hierbij waren de kos-

ten van de diverse opties waren inzichtelijk gemaakt. Het College stelde de raad voor om voor de optie herstellen en afdekken te kiezen.

Hoewel onze vereniging het liefst gezien had dat de brug zichtbaar gemaakt zou worden vonden we het niet verantwoord om veel geld uit te geven aan herstellen van en weer afdekken van het archeologische monument, maar wel de begrote gelden te reserveren voor het volledig zichtbaar maken in de toekomst. Dit heeft het bestuur duidelijk gemaakt in de beeldvormende vergadering van de Raad. Hierin kon de raad aanvankelijk wel meegaan maar heeft uiteindelijk toch gekozen voor het terugleggen van de losse stenen van de vernielde boog en het herstellen van de bestrating.

We houden hoop dat er in de toekomst subsidies aan te boren zijn om financiering voor het zichtbaar maken van de brug in de toekomst mogelijk te maken.

De Hem

Ook het dossier kersenboomgaard bij de Hem is nog niet afgesloten.

De initiatiefnemer van de boomgaard heeft bij de Gemeente een vergunning aangevraagd om de boomgaard te rooien. Daarbij zijn bij alle bellen weer gaan rinkelen. Een van de voorwaarden in de huidige vergunning was dat de wortels van de kersenbomen om de vier jaar op een speciale manier afgestoken moesten worden om schade aan de overblijfselen van

het onderliggende klooster te voorkomen. Hieraan is gedurende de aanwezigheid van de boomgaard geen gevolg gegeven. Rooien van de bomen zou alsnog schade toe kunnen brengen aan de archeologische site. We hebben hier aandacht voor gevraagd en dat heeft tot gevolg gehad dat er een rooivergunning afgegeven is onder voorwaarde dat de bomen boven het maaiveld afgezaagd worden en de wortelstronken tot een diepte van maximaal 30 cm weg gefreesd mogen worden. Een en ander in overleg met de archeoloog van de OmgevingsDienst Midden-Holland. De beroepstermijn op deze vergunning is inmiddels verstreken en we houden de vervolgstappen nauwlettend in de gaten.

Over nieuwe archeologische ontwikkelingen in de stad is op dit moment weinig te melden, maar we blijven wel alert op nieuwe ontwikkelingen.

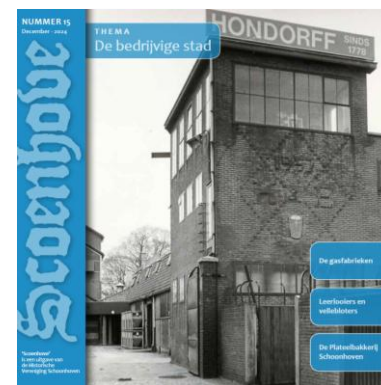
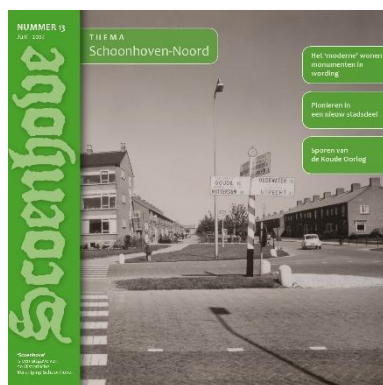
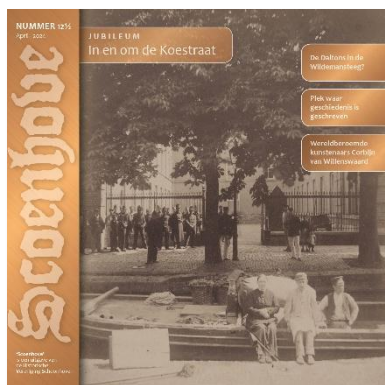
Ben Peltenburg, februari 2025

Scoenhove

Dit jaar ontvingen de leden vier nummers van Scoenhove, de drie regulier en nummer 12½, een extra 'jubileumnummer' met als thema 'In en om de Koestraat'. In dit nummer publiceerden deelnemers aan de werkplaats Genealogie en Huizenonderzoek de resultaten van hun onderzoek. Het thema van de drie andere nummers was Schoonhoven-Noord, Routes, netwerken en verbindingen (het thema van de Open Monumentendag) en de Bedrijvige stad. De nummers zijn gedrukt verspreid onder de leden van de HVS en online beschikbaar op de website van de HVS voor alle belangstellenden.

De bijdragen kwamen tot stand dankzij de medewerking van velen: Wim van As, Gert Arends, Paul Beetsma, Lucy Beker, Jan Bezemer, Lon Buttstedt, Huib Geuze, Leo de Kluijver, Ewout Korpershoek, Marco Oudshoorn, Huib Sacré, Wim Scholten, Wim Slappendel, Ad de Vaal, Ton Versteeg en Marloes Wellenberg. Lucy Beker verzorgde weer de redactie en Leo de Kluijver zorgde voor de aantrekkelijk opmaak van het tijdschrift.

Verslag van de penningmeester

Balans per 31 december 2024

Activa

	2023	2024
Vaste activa		
Computer	50	1
Vlottende activa		
Nog te ontvangen bedragen	58	705
Vooruitbetaalde bedragen		
	108	755
Liquide middelen		
ING Rekening courant	243	403
ING Spaarrekening	21.750	20.000
	21.993	20.403
Totale Activa	22.101	21.109
Passiva	2023	2024
Eigen Vermogen		
Kapitaal	2041	2.119
Resultaat 2023	78	36
	2.119	2.155
Vorzieningen		
Oudheidkamer / Publicaties	9.250	10.900
Bescherming Cultureel Erfgoed	9.250	6.864
Meestertekens	1.000	1.000
	19.500	18.764
Vreemd Vermogen Korte Termijn		
Vooruit ontvangen bedragen	125	25
Nog te betalen bedragen	357	165
	482	190
Totale Passiva	22.101	21.109

Passiva

Eigen vermogen	
Stand per 31 december 2023	2.119
Deel van het resultaat 2024	+ 36
Stand per 31 december 2024	<u>2.155</u>

Vorzieningen

Oudheidkamer / publicaties	
Stand per 31 december 2023	9.250
Deel resultaat 2024	+ 1.650
Stand per 31 december 2024	<u>10.900</u>

Bescherming Cultureel Erfgoed

Stand per 31 december 2023	9.250
Toevoeging bijdrage gemeente Krimpenerwaard	+ 2.110
Onttrekkingen 2023	
- LNW advocaatkosten	3.927
- Expositie Van der Kop	569
Onttrekkingen 2023 totaal	↳ -/- 4.496
Stand per 31 december 2024	<u>6.864</u>

Toelichting Balans per 31 december 2024

Activa

- **Vlottende activa**
 - Nog te ontvangen bedragen omvat de post creditrente spaarrekeningen en een verrekening van de kosten van de website van de SBCES.

Liquide Middelen

- Betreft de saldi van de ING betaal- en spaarrekening per 31-12-2024.

Passiva

Vreemd vermogen Korte Termijn

- De post Vooruit ontvangen bedragen bevat al betaalde contributie.
- De post Nog te betalen bedragen omvat bankkosten december en de bezorgkosten over het 4^e kwartaal en een declaratie inz. de kosten van de uitreiking van de Jan van Beaumontpenning.

Exploitatierkening (opbrengsten) 2024

deel 1: inkomsten	realisatie 2023	begroot 2024	realisatie 2024	begroot 2025
Ontvangen contributies	6.597	7.000	7.620	8.000
Ontvangen subsidies	4.670	4.750	6.270	6.500
Ontvangen donaties	1.669	1.250	1.757	1.250
Opbrengst Schoonhologie	3.830	3.000	2.796	3.000
Opbrengst Rente	187	150	420	150
Donaties Scoenhove	918	350	1.171	100
Donaties Schoonhologie	50		219	
Donaties De Waag	3.311			
Donatie Rivierenlandfonds			1.500	
Totale inkomsten	21.232	16.500	21.753	19.500

Toelichting Opbrengsten 2024

- Door de stijging van het ledenaantal met ruim 20% is de opbrengst van de contributie toegenomen.
- Wederom heeft de Gemeente Krimpenerwaard heeft de aangevraagde subsidies verstrekt, waarvoor -uiteraard- onze dank.
- Heel veel dank ook voor de leden die wat extra's overmaakten boven op de reguliere contributie.
- Dit jaar werd niet alleen de cursus Schoonhologie georganiseerd, maar ook de geschiedeniswerkplaats, het thema dit jaar was Water.
- Ook dit jaar weer een zeer hoge waardering voor de uitgebrachte nummers over Scoenhove, hetgeen wel blijkt uit de post Donaties Scoenhove.
- Ook dank aan het Rivierenlandfonds voor een bijdrage aan de jubileumuitgave Toen en Nu.

Exploitatierkening (kosten) 2024

Deel 2: Kosten uitgaven ledenactiviteiten	realisatie 2023	begroot 2024	realisatie 2024	begroot 2025
Schoonhologie	2.140	3.000	2,559	3.000
Archeologie	567	600	58	500
Historisch Groen	47	250	50	250
Lezingen	2.204	3.000	2.619	3.000
Monumenten, Open Mon-dag	457	2.500	2.637	1.500
Publicaties, Scoenhove	2.949	5.000	8.493	5.750
Website	166	500	154	250
Uitgaven subtotaal deel 2	8.530	14.850	16.570	14.250
Deel 3: uitgaven organisatorisch				
Communicatie, promotie	-	500	104	500
Jan van Beaumontprijs / Rest. Plaq.	-	1.000	138	1.000
Administratiekosten	827	800	865	1.000
Bezorgkosten, porto	152	500	154	500
Bestuurskosten	1.443	1.250	2.190	2.250
Drukkerij, boeken	57	300	46	500
Voorzieningen	10.145	-	1.650	-
Uitgaven subtotaal deel 3	12.624	4.350	5.147	5.750
Inkomsten (deel 1)	21.232	16.500	21.753	19.500
Uitgaven ledenactiviteiten (deel 2)	-/- 8.530	-/- 14.850	-/- 16.570	-/- 14.250
Uitgaven organisatorisch (deel 3)	-/- 12.624	-/- 4.350	-/- 5.147	-/- 5.750
Resultaat	78	-/- 2.700	36	-/- 500

Toelichting Exploitatiekosten (ledenactiviteiten) 2024

- De geplande Ledenactiviteiten zijn vrijwel allemaal binnen de geplande kosten gebleven behalve de publicatie van Scoenhove.
- Naast de uitgaven van de Scoenhove zit in deze post ook de uitgave van Toen en Nu voor het 25- jarig jubileumuitgave van de vereniging.

Toelichting exploitatiekosten (organisatorisch) 2024

- Ook hier zijn vrijwel alle kostensoorten binnen de geplande uitgaven gebleven. Onvoorzien waren de uitgaven voor een bijeenkomst met enkele andere Historische Verenigingen waardoor de post bestuurskosten hoger is uitgevallen.
- Een wat grotere aanpak van de activiteiten op de Open Monumentendag zorgde ook hier voor een overschrijding van de begroting.

Verslag van de kascontrolecommissie

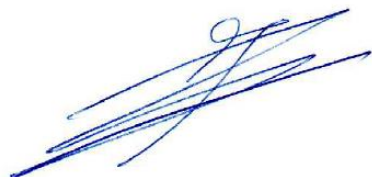
De kascontrolecommissie bestond uit de heren H. Peltenburg en H. Sacré. Op 5 maart 2025 heeft de kascontrolecommissie de financiële administratie met betrekking tot het boekjaar 2024 gecontroleerd.

Op basis hiervan verklaren wij, dat wij bij onze controle geen onregelmatigheden hebben vastgesteld en dat de in dit verslag opgenomen balans, exploitatierekeningen en alle toelichtingen daarop een volledig en waarheidsgetrouw beeld geven van de exploitatie van het boekjaar 2024 en de stand van bezittingen en schulden per 31 december 2024.

*De kascommissie stelt de vergadering voor om het bestuur te discharge te verlenen voor het boekjaar 2024. * Financiële*

Dhr. H. Peltenburg

Dhr. H. Sacré

Contributie

In de ledenvergadering van 2024 is de contributie vastgesteld op €15.- per jaar. Het bestuur ziet geen aanleiding om dat voor 2025 noch voor 2026 te veranderen en stelt voor de contributie voor beide jaren op €15.- vast te stellen. Mocht er aanleiding zijn om de hoogte van de contributie voor 2026 aan te passen dan zal hiervoor tijdig een ledenvergadering bijengeroepen worden.

